

O‘zbekiston
Metama’lumot
Elektr energiyasi ishlab chiqarish

Ishlab chiqilgan sana: 27.04.2023

Oxirgi yangilangan sana: 27.04.2023

0. Asoslar

0.1 Qonuniy asoslar

0.1.1 Statistik ma’lumotlarni yig‘ish, qayta ishlash va tarqatish uchun javobgarlik

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

2021-yil 11-avgustda Sharqiy Yevropa, Kavkaz va Markaziy Osiyo uchun Rasmiy statistika to‘g‘risidagi namunaviy qonunni asosida ishlab chiqilgan “Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi qonuni qabul qilindi.

Ushbu Qonunning maqsadi rasmiy statistika sohasidagi munosabatlarni tartibga solishdan iborat. Qonunning amal qilishi rasmiy statistikani tayyorlovchilarga va undan foydalanuvchilarga, respondentlarga hamda ma’muriy ma’lumotlarni yetkazib beruvchilarga, shuningdek ular o‘rtasida yuzaga keladigan, rasmiy statistikani tayyorlash, tarqatish va muvofiqlashtirish bilan bog‘liq bo‘lgan munosabatlarga nisbatan tatbiq etiladi.

Rasmiy statistika to‘g‘risidagi Qonunning 14-moddasiga muvofiq davlat statistika organlari quyidagi huquqlarga ega:

- davlat va xo‘jalik boshqaruvi organlaridan, fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlaridan, banklardan hamda boshqa tashkilotlardan statistika kuzatuv shakllarini olish va statistika kuzatuv ma’lumotlaridan statistika maqsadlarida foydalanish;
- statistik birliklar faoliyatining statistika kuzatuvlarini o‘tkazish va olingan birlamchi ma’lumotlardan statistika maqsadlarida foydalanish;
- jismoniy shaxs bo‘lgan respondentlarni statistika kuzatuvlarida ishtirok etganligi uchun rag‘batlantirishni amalga oshirish;
- davlat va xo‘jalik boshqaruvi organlaridan, shuningdek boshqa tashkilotlardan statistika dasturlarini bajarish uchun zarur bo‘lgan axborotni so‘rash hamda olish;
- rasmiy statistikani tayyorlash uchun zarur bo‘lgan statistika ma’lumotlarini yig‘ishga jismoniy va yuridik shaxslarni qonunchilikka muvofiq shartnoma asosida jalb etish;
- statistika ma’lumotlarini yig‘ish, ularga ishlov berish, ularni umumlashtirish, tahlil qilish, tarqatish va saqlashning zamonaviy usullari va vositalaridan foydalanish hamda ularni milliy statistika tizimiga joriy etish;
- statistika ma’lumotlarini taqdim etish bilan bog‘liq qoidabuzarliklar aniqlangan taqdirda, ularni bartaraf etish haqida ko‘rsatmalar berish va statistika ma’lumotlariga tegishli tuzatishlar kiritish;
- statistika hisobotlarini taqdim etish tartibini buzgan mansabdor shaxslarga nisbatan ma’muriy jazo choralari qonunga muvofiq o‘z vakolatlari doirasida qo‘llash.

2017-yil 12-sentabrdagi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining F-5054-son farmoyishiga muvofiq, mamlakatdagi iqtisodiy va moliyaviy ma’lumotlar Xalqaro Valyuta Fondining kengaytirilgan umumiy ma’lumotlar tarqatish tizimi (k-MTUT)ga to‘g‘ri kelishi va uning doirasida muvofiqlashtirilishi kerak.

0.1.2 Ma’lumot ishlab chiqaruvchi tashkilotlar o‘rtasida ma’lumotlar almashinuvi va muvofiqlashtirish

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 11-moddasiga asosan rasmiy statistikani tayyorlovchilar statistika ma’lumotlarini ishlab chiqishda xalqaro darajada tavsiya etiladigan tushunchalarga, tasniflarga va uslubiyatga amal qiladi.

Vakolatli davlat organi rasmiy statistikaning boshqa tayyorlovchilarining faoliyatini statistika dasturlari doirasida muvofiqlashtiradi.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar statistika ma’lumotlarini tayyorlash uslubiyatini o‘z vakolatlari doirasida muvofiqlashtiradi.

Rasmiy statistikaning boshqa tayyorlovchilarining statistika uslubiyatlarida xalqaro tavsiyalarga nomuvofiqlik aniqlangan taqdirda vakolatli davlat organi statistika uslubiyatlari auditi yakunlariga ko‘ra ushbu tayyorlovchilarga ijro etilishi majburiy bo‘lgan taqdimnomalar kiritish huquqiga ega.

Milliy statistika tizimiga kiruvchi rasmiy statistikaning boshqa tayyorlovchilari tomonidan statistika ma’lumotlarini shakllantirish va vakolatli davlat organi bilan axborot almashinuvi ta’minlash uchun mas’ul bo‘lgan bo‘linmalar tashkil etiladi.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar hamda ma’muriy ma’lumotlarni yetkazib beruvchilar o‘zlarida mavjud bo‘lgan statistika ma’lumotlarini va (yoki) ma’muriy ma’lumotlarni vakolatli davlat organiga statistika dasturlarida belgilangan tartibda va muddatlarda bepul taqdim etadi.

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 10-moddasiga asosan, Statistika kengashi vakolatli davlat organi huzuridagi rasmiy statistikaning rivojlantirilishi, faoliyat ko‘rsatishi va muvofiqlashtirilishi masalalari bo‘yicha kollegial maslahat organidir.

Statistika kengashining tarkibi davlat boshqaruvi organlarining, ilmiy-tadqiqot tashkilotlarining, nodavlat notijorat tashkilotlarining vakillari, shuningdek statistika bo‘yicha milliy ekspertlar orasidan tuziladi.

0.1.3 Respondentlar individual ma’lumotlarining maxfiyligi

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 27-moddasiga asosan, rasmiy statistikani tayyorlovchilar tasarrufidagi mavjud individual ma’lumotlardan faqat statistika maqsadlarida, jamlanma statistika ma’lumotlarini shakllantirish uchun foydalaniladi.

Davlat organlari, fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlari va boshqa tashkilotlar, shu jumladan xalqaro tashkilotlar tomonidan individual ma’lumotlardan tergov, nazorat qilish, sud muhokamasi, ma’muriy qarorlar qabul qilish maqsadida yoki jismoniy va yuridik shaxslarga yoki uy xo‘jaliklariga taalluqli boshqa maqsadlarda foydalanilishi mumkin emas.

Statistika agentligi xodimlari axloq kodeksiga, shu jumladan maxfiylik prinsiplariga rioya qilishlari, o'zlarining vazifalarini bajarishda ularga taqdim etilgan har qanday individual ma'lumotlarni oshkor qilmasliklari kerak.

Ularni lavozimga tayinlash paytida majburiyatlari haqida ma'lumot beriladi. Statistika agentligining har bir xodimi ma'lumotlarni oshkor qilmaslik majburiyatini o'z ichiga olgan shartnomaga qo'l qo'yishi shart.

0.1.4 Statistik hisobotlarni taqdim etish

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 14-moddasiga asosan, davlat statistika organlari davlat va xo‘jalik boshqaruvi organlaridan, fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlaridan, banklardan hamda boshqa tashkilotlardan statistika kuzatuv shakllarini olish huquqiga ega. O‘zbekiston Respublikasining Ma‘muriy javobgarlik to‘g‘risidagi [kodeksining](#) 215-moddasiga muvofiq mansabdor shaxslarning statistika kuzatuvini olib borish uchun zarur bo‘lgan hisobot va boshqa ma‘lumotlarni taqdim etmaslikda ifodalangan statistika hisobotlarini taqdim etish tartibini buzishi, hisobot ma‘lumotlarini buzib ko‘rsatishi yoki hisobotlarni taqdim etish muddatlarini buzishi bazaviy hisoblash miqdorining yetti baravaridan o‘n baravarigacha miqdorda jarima solishga sabab bo‘ladi.

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 16-moddasiga asosan, Statistika dasturlariga binoan statistika kuzatuvlarini o‘tkazish chog‘ida respondentlar rasmiy statistikani tayyorlovchilarga ishonchli va to‘liq ma‘lumotlarni rasmiy statistikani tayyorlovchi tomonidan belgilangan tartibda va muddatlarda bepul taqdim etishi shart.

0.2 Resurslar

0.2.1 Kadrlar, moddiy-texnika bazasi, kompyuter vositalari va moliyalashtirish

Markaziy apparatda elektr energiyasini ishlab chiqarish bo‘yicha ma‘lumotlarni shakllantirish 12 nafar va hududiy statistika boshqarmalarining Sanoat statistikasi bo‘limlarida 4-5 nafardan xodim tomonidan amalga oshiriladi.

Statistik ma‘lumotlarni shakllantirish bo‘yicha belgilangan vazifalarni bajarish uchun xodimlar soni etarli.

Barcha xodimlar iqtisodiy va ishlab chiqarish sohasida oliy ma‘lumotga ega bo‘lib, kamida 2 yilda bir marta Statistika agentligining Kadrlar malakasini oshirish va statistik tadqiqotlar institutida malaka oshirishdan o‘tadilar.

Har bir ish joyi shaxsiy kompyuter bilan ta‘minlangan, dasturiy ta‘minot muntazam yangilanadi.

Berilayotgan moliyaviy mablag‘lar sanoat statistikasi bo‘yicha yillik statistika dasturida nazarda tutilgan ishlarni bajarish uchun yetarli.

1. Begʻarazlik

1.1 Kasbiy mahorat

1.1.1 Statistikaning xolisligi

Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

“Rasmiy statistika toʻgʻrisida”gi Qonunining 6-moddasiga asosan, rasmiy statistikasining asosiy prinsiplari, jumladan begʻarazlik va xolislik hisoblanadi.

“Rasmiy statistika toʻgʻrisida”gi Qonunining 13-moddasiga asosan, Davlat organlari, boshqa tashkilotlar va ularning mansabdor shaxslari davlat statistika organlarining ushbu Qonunga muvofiq amalga oshirilayotgan faoliyatiga aralashishga haqli emas.

Hududiy statistika boshqarmalari, tumanlarning (shaharlarning) statistika boʻlimlari mahalliy davlat hokimiyati organlaridan mustaqil boʻlib, bevosita vakolatli davlat organiga boʻysunadi.

Mazkur statistik maʼlumotni ishlab chiqishda boshqa davlat organlarining aralashishiga yoʻl qoʻyilmagan va kasbiy mustaqillik toʻliq taʼminlangan.

Kadrlarni tanlab olish va ularni yuqori lavozimlarga tayinlashda, ularning statistika sohasida tajribasi va kasbiy malakasi eʼtiborga olinadi. Boshqarma xodimlari malakasini oshirish Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligining Kadrlar malakasini oshirish va statistik tadqiqotlar instituti tomonidan tashkil etiladigan oʻquv kurslarida hamda xalqaro tashkilotlar tomonidan tashkil etiladigan oʻquv kurslari, oʻquv-amaliy seminarlarda ishtirokini taʼminlash orqali taʼminlanadi. Boshqarma xodimlari Kadrlar malakasini oshirish va statistik tadqiqotlar institutida tashkil etilgan oʻquv kurslarida maʼruzalar bilan ishtirok etadi. Ommaviy axborot vositalarida Boshqarma xodimlarining ilmiy maqolalarini eʼlon qilib borish tashkil etilgan.

1.1.2 Manbalar, uslublar va tarqatish usullarini tanlash

Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

“Rasmiy statistika toʻgʻrisida”gi Qonunning 33-moddasiga muvofiq:

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar rasmiy statistikaning sifatini doimiy asosda baholab boradi. Sifat kafolatini taʼminlash uchun rasmiy statistika rasmiy statistikaning qamrovi, tushunchalari, statistik birliklari va tasniflariga taalluqli umumiy prinsiplar hamda usullar asosida tayyorlanadi va tarqatiladi.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar rasmiy statistikaning sifatini yaxshilash maqsadida maʼlumotlarni tahlil etish va tahrir qilish, turli manbalardan olingan maʼlumotlarni birlashtirish, maʼlumotlarni statistika maqsadlarida bir-biriga bogʻlashni va solishtirishni amalga oshirish hamda baholashning statistik usullaridan foydalanish huquqiga ega.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar tayyorlash jarayonida foydalaniladigan manbalar va usullarni, shuningdek yakuniy maʼlumotlar toʻplamlarini hujjatlashtirib boradi. Rasmiy statistikadan foydalanuvchilar statistika maʼlumotlarining manbalari va ularni tayyorlash usullari hamda rasmiy statistika maʼlumotlarining sifati toʻgʻrisida metamaʼlumotlar yordamida xabardor qilinadi.

1.1.3 Statistik ma'lumotlarni noto'g'ri talqin qilish yoki undan noto'g'ri foydalanish bo'yicha sharh

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

Statistika agentligi statistik ma'lumotlarni noto'g'ri talqin qilish va statistik ma'lumotlardan noto'g'ri foydalanilganda o'z izohini berishi mumkin.

1.2 Shaffoflik

1.2.1 Statistik ma'lumotlarni yig'ish, qayta ishlash va tarqatish qoidalari va tartibining oshkoraligi

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

“Rasmiy statistika to'g'risida”gi Qonunning 6-moddasiga binoan, rasmiy statistikaning asosiy prinsiplari tushunarlik va shaffoflik. Statistik ma'lumotlarni yig'ish, qayta ishlash va tarqatish bo'yicha shartlar O'zbekiston Respublikasining statistikaga oid qonun hujjatlarida keltirilgan. Ushbu qonunchilik choralari veb-saytga joylashtirilgan va jamoatchilikni ular bilan tanishish imkoniyati mavjud. “Rasmiy statistika to'g'risida”gi Qonun va statistik ma'lumotlarni ishlab chiqish va tarqatish muddatlari aniq ko'rsatilgan statistika dasturi Statistika agentligi rasmiy veb-saytiga (<https://stat.uz>) joylashtirilgan. Qonun Oliy Majlis byulletenida, normativ-huquqiy hujjatlar bazasi (norma), shuningdek Adliya vazirligining www.lex.uz manzilida joylashgan ma'lumotlar bazasida ham mavjud. Statistik ma'lumotlarni shakllantirish uchun respondentlar tomonidan taqdim etiladigan statistika hisoboti shakllari Statistika agentligi rasmiy veb-saytida foydalanuvchilar uchun oldindan e'lon qilinadi.

1.2.2 Hukumatning statistik ma'lumotlar e'lon qilinishidan oldin ko'rishning ichki imkoniyati

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

Hukumat Statistika agentligi tomonidan tayyorlangan statistik ma'lumotlarni ularni e'lon qilish vaqtidan oldin ko'rish imkoniyatiga ega emas. Statistik ma'lumotlarni tarqatishda davlat statistika organlari mustaqildir. Davlat organlarining aralashuviga yo'l qo'yilmaydi (“Rasmiy statistika to'g'risida”gi Qonunning 13-moddasi). Faqat Agentlik direktori, uning o'rinbosarlari va mas'ul xodimlar statistik ma'lumotlar e'lon qilinishidan oldin ularni ko'ra oladi.

1.2.3 Statistik ma'lumotlarning atributlari (belgilari)

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

Jamoatchilikka e'lon qilinayotgan bosma statistik nashrlar, axborotnomalar, ommaviy axborot vositalarida berilayotgan ma'lumotlarning Statistika agentligi tomonidan ishlab chiqilganligi uning logotipi va izohlari orqali aniq belgilanadi.

1.2.4 Uslubiyatlar, ma'lumotlar manbasi va statistik usullardagi asosiy o'zgarishlar haqida oldindan xabardor qilish

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

Yangi uslubiyatga o'tishdan, mavjud uslubiyatlar va usullarga sezilarli o'zgartirishlar kiritishdan oldin Statistika agentligi jamoatchilikni oldindan xabardor qiladi. Statistika agentligi o'z rasmiy veb-saytida foydalanuvchilarni qanday o'zgarishlar kutayotganini tushuntiruvchi tegishli uslubiy ko'rsatmalarni joylashtiradi. Maqolalar, yangiliklar va matbuot anjumanlarida kutilayotgan o'zgarishlar jamoatchilikka yetkaziladi.

1.3. Axloq me'yorlari

1.3.1 Xodimlarning axloq me'yorlari bo'yicha ko'rsatmalar

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

Statistika agentligi xodimlari uchun Odob-axloq qoidalari tasdiqlangan. Ular axloq kodeksiga, shu jumladan maxfiylik prinsipiga rioya qilishlari, o'zlarining vazifalarini bajarishda ularga taqdim etilgan har qanday ma'lumotlarni oshkor qilmasligi kerak. Ular lavozimga tayinlanayotganda ushbu majburiyatlar haqida tushuntirishlar beriladi. Statistika agentligi xodimi individual ma'lumotlarni oshkor qilmaslik majburiyatini olgan shartnoma tuzishi shart.

2. Uslubiyat

2.1 Konsepsiya va tushunchalar

2.1.1 Konsepsiya va tushunchalar

Elektr energiyasi ishlab chiqarish ko'rsatkichlarini hisoblashning uslubiy asoslari energiya ishlab chiqarish va iste'mol qilish to'g'risidagi ma'lumotlarni tayyorlash jarayonida foydalanish uchun mo'ljallangan "Energetika statistikasi bo'yicha xalqaro tavsiyalar" (Birlashgan Millatlar Tashkiloti, 2019 yil) hisoblanadi.

Elektr energiyasi ishlab chiqarish hajmini hisobga olishda asosiy faoliyat turi sifatida elektr energiyasi ishlab chiqaruvchilar va o'z ehtiyojlari uchun elektr energiyasi ishlab chiqaruvchilar hisobga olinadi.

$$V_{\Sigma} = V_{\Pi} + V_{CH},$$

bu erda, V_{Σ} – umumiy elektr energiyasi ishlab chiqarish;

V_{Π} - elektr energiyasi korxonalar tomonidan iste'molchilarga sotish uchun ishlab chiqarilgan elektr energiyasi hajmi;

V_{CH} - korxonalar tomonidan o'z ehtiyojlari uchun ishlab chiqarilgan elektr energiyasi miqdori.

2.2 Statistika qamrov

2.2.1 Statistika qamrov

2.2.1.1 Ma'lumotlarning statistika qamrovi

Ma'lumotlarning geografik qamroviga Qoraqalpog'iston Respublikasi, 12 viloyat va Toshkent shahri kiradi .

Elektr energiyasi ishlab chiqarishning umumiy hajmi yirik korxonalar, kichik korxonalar va mikrofirmalar tomonidan ishlab chiqarilgan elektr energiyasi hajmining yig'indisidan shakllanadi:

$$V_{\Sigma} = V_{\text{Kp}} + V_{\text{MII}} + V_{\text{M}\phi}$$

bu erda, V_{Σ} – umumiy elektr energiyasi ishlab chiqarish;

V_{Kp} - yirik korxonalar tomonidan elektr energiyasi ishlab chiqarish hajmi;

V_{MII} - kichik korxonalar tomonidan elektr energiyasi ishlab chiqarish hajmi;

$V_{\text{M}\phi}$ - mikrofirmalar tomonidan elektr energiyasi ishlab chiqarish hajmi.

2.2.1.2 Statistika qamrovdan istisnolar

Hech qanday istisno yo'q.

2.2.1.3 Aniqlanmagan faoliyat

Yashirin iqtisodiyot hisobga olinmaydi.

2.3 Tasniflash/sectorlar bo'yicha taqsimlash

2.3.1 Tasniflash/sectorlar bo'yicha taqsimlash

Faoliyat turlari bo'yicha taqsimlash Yevropa xamjamiyatida iqtisodiy faoliyat turlari statistika tasnifi (NACE-rev.2) ekvivalent bo'lgan O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlari umumdavlat tasniflagichiga (IFUT 2 tah.) muvofiq amalga oshiriladi.

Asosiy hisob birligi - institutsional birlik.

2.4 Hisobga olish asoslari

2.4.1 Baholash

Elektr energiyasini ishlab chiqarish ko'rsatkichlarini hisoblash birlamchi va ikkilamchi energiyani o'z ichiga oladi. Birlamchi elektr energiyasi tabiiy manbalardan tushgan suv, shamol, quyosh nuri, to'lqin energiyasi va suv toshqini energiyasini aylantirish orqali olinadi; ikkilamchi elektr energiyasi geotermal issiqlik va quyosh issiqlik energiyasidan, shuningdek, birlamchi yonuvchi yoqilg'ilarni (ko'mir, tabiiy gaz, neft) yoqish orqali ishlab chiqariladi.

2.4.2 Hisobga olish asosi

Elektr energiyasi ishlab chiqarish hajmi vatt-soatning ko'paytmali birliklarida o'lchanadi. Ko'plik tartibini tanlash (mega, giga , tera) energiya ishlab chiqarish hajmiga bog'liq .

2.4.3 Yalpi/sof ko'rsatkichlarni hisoblash tartib-taomillari

Turli yoqilg'i-energetika resurslarini solishtirish uchun elektr energiyasini ishlab chiqarish ko'rsatkichlari "tonna neft ekvivalenti (TNE)" da hisobga olinadi.

1 ming kVt soat elektr energiyasi = 0,086 TNE.

3. Aniqlilik va ishonchlik

3.1 Birlamchi ma'lumotlar

3.1.1 Birlamchi ma'lumotlarni yig'ish asoslari

Elektr energiyasi ishlab chiqarish hajmini hisoblash uchun axborot bazasi statistik hisobotning asosiy ma'lumotlari hisoblanadi:

- yiliga bir marta yirik korxonalar bo'yicha statistik hisobotlar, kichik korxonalar va mikrofirmalar uchun yagona hisobotlar asosida elektr energiyasi ishlab chiqarish bo'yicha yangilangan ma'lumotlar shakllantiriladi;
- yirik korxonalarining oylik ishlab chiqarish hajmi yirik korxonalarining statistik hisobot ma'lumotlari asosida hisoblanadi.

3.1.2 Birlamchi ma'lumotlarning ta'rifi, qamrovi, tasniflari, baholanishi va hisobga olish davri

Dastlabki ma'lumotlar korxonalar va tashkilotlarning dastlabki hisobotlarida aks ettirish vaqtiga to'g'ri keladi. Asosiy faoliyat doirasidagi faoliyat ko'lami etarli.

Ma'lumotlarni chiqarish sanalari: oylik - hisobot davridan keyin 10 ish kunidan kechiktirmay, yillik - hisobot davridan keyin 6 oydan oshmasligi kerak.

3.1.3 Birlamchi ma'lumotlarning o'z vaqtida tayyor bo'lishi

Ma'lumotlarni yig'ish dasturi yillik statistika dasturi bilan tartibga solinadi.

Elektr energiyasi ishlab chiqarish hajmi to'g'risidagi oylik ma'lumotlar Statistika agentligi tomonidan joriy ma'lumotlar standartiga mos keladigan 10-kun, yillik - hisobot davridan keyin 6 oydan kechiktirmay shakllantiriladi.

3.2 Birlamchi ma'lumotlarni baholash

3.2.1 Birlamchi ma'lumotlarni baholash

Korxonalardan olingan ma'lumotlar tahlil qilinadi, tuman bo'limlari, viloyat statistika boshqarmalari darajasida, Statistika agentligida majburiy nazorat va tekshirishdan o'tkaziladi. Agar ro'yxatga olish, tasniflash, nazorat qilishda xatolar aniqlansa, ma'lumotlar respondentlar bilan yana aniqlanishi kerak.

Birlamchi ma'lumotlar boshqa tegishli ma'lumotlar manbalari bilan solishtirish uchun tahlil qilinadi.

3.3 Statistika usullari

3.3.1 Birlamchi ma'lumotlar bilan ishlashda statistika usullari

Respondentlar tomonidan ma'lumotlarni majburiy taqdim etish "Rasmiy statistika to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonunida belgilangan.

Elektr energiyasi ishlab chiqarish hajmini hisoblash yirik korxonalar, kichik korxonalar va mikrofirmalar bo'yicha statistika hisobotlar asosida amalga oshiriladi.

3.3.2 Boshqa statistika jarayonlari

Elektr energiyasini ishlab chiqarish hajmini hisoblash "Energetika statistikasi bo'yicha xalqaro tavsiyalar"ga muvofiq amalga oshiriladi. Hisob-kitoblarda ma'muriy manbalardan olingan ma'lumotlar ham qo'llaniladi. Hisob-kitoblarda ma'muriy manbalardan olingan ma'lumotlar ham qo'llaniladi.

3.4 Ma'lumotlarni taqqoslash

3.4.1 Oraliq natijalarni taqqoslash

Hisobot ma'lumotlarini vazirlik va idoralar ko'rsatkichlari bilan solishtirish amalga oshiriladi

3.4.2 Oraliq ma'lumotlarni baholash

Asosiy oraliq ma'lumotlardagi mumkin bo'lgan tafovutlar tahlil qilinadi va ma'lumotlar nomuvofiqliklarni bartaraf etish uchun tuzatiladi.

3.4.3 Yakuniy statistika ma'lumotlardagi tafovutlar va boshqa nomuvofiqliklarni o'rganish

Ilgari e'lon qilingan ma'lumotlarda nomuvofiqliklar mavjud bo'lsa, keyingi nashrlarda ushbu ma'lumotlarga o'zgartirishlar kiritiladi. Muvofiqlashtirish boshqa idoralar, korxonalar va tashkilotlar bilan ham amalga oshirilishi mumkin.

3.5 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqish tahlili

3.5.1 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqishni o'rganish va tahlil qilish

Statistika to'plamlar shuni ko'rsatadiki, o'tgan yil uchun individual ko'rsatkichlar qayta ko'rib chiqiladi. Qayta ko'rib chiqilgan (yakuniy) ma'lumotlar Statistika agentligining nashrlari orqali tarqatiladi.

4. Amaliy yaroqlilik

4.1 Davriylik va o'z vaqtidaligi

4.1.1 Davriylik

Elektr energiyasi ishlab chiqarish ko'rsatkichlari har oy yirik korxonalar bo'yicha va har yili kichik korxonalarini hisobga olgan holda hisoblanadi. Korxonalar va tashkilotlar tomonidan ma'lumotlar aniqlangan taqdirda, o'tgan davrlar uchun ma'lumotlar qayta hisoblab chiqiladi.

4.1.2 O'z vaqtidaligi

Elektr energiyasi ishlab chiqarish hajmi oylik ko'rsatkichlari 10 ish kunida, yillik ko'rsatkichlar - hisobot davridan keyin 6 oydan kechiktirmay e'lon qilinadi.

4.2 Qiyosiylik

4.2.1 Ichki qiyosiylik

Tasdiqlangan va tarqatilgandan so'ng, statistik qatorlar qayta ko'rib chiqilmaydi.

4.2.2 Vaqt bo'yicha qiyosiylik

2012 yildan beri elektr energiyasi ishlab chiqarish ko'rsatkichlarining vaqt qatorlari mavjud.

4.2.3 Sektorlar va sohalar o'rtasidagi qiyosiylik

Statistika hisoboti shakllari bo'yicha ma'lumotlar ma'muriy manbalar ko'rsatkichlari bilan taqqoslanadi.

4.3 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqish

4.3.1 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqish jadvali

Ma'lumotlar yillik statistika dasturida belgilangan muddatlarda aniqlashtiriladi.

4.3.2 Dastlabki va/yoki qayta ko'rib chiqilgan ma'lumotlarni aynan shu toifasi bo'yicha belgilash

Elektr energiyasi ishlab chiqarish ko'rsatkichlari to'g'risidagi ma'lumotlar korxonalar va tashkilotlarning yangilangan ko'rsatkichlari asosida yillik statistika dasturida belgilangan muddatlarda qayta ko'rib chiqiladi. Dastlabki va/yoki qayta ko'rib chiqilgan ma'lumotlar e'lon qilinganda tegishli yozuv (havola) kiritiladi.

4.3.3 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqishni o'rganish va tahlil qilish bo'yicha olingan natijalarni tarqatish

Ilgari e'lon qilingan ma'lumotlarga aniqlik kiritilgan taqdirda, aniqlangan ma'lumotlar keyingi nashrlarda beriladi. Qayta ko'rib chiqilgan (yakuniy) ma'lumotlar statistika organlarining nashrlari orqali tarqatiladi.

5. Qulayligi

5.1 Ma'lumotlar

5.1.1 Statistik ma'lumotlarni taqdim etish

Ma'lumotlar "Sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish" nashrlari orqali, foydalanuvchilarning iltimosiga binoan va boshqalar orqali taqdim etiladi.

5.1.2 Ma'lumotlarni tarqatish vositalari va shakllari

5.1.2.1 Bosma shaklda – Yangi nashr

Mavjud emas.

5.1.2.2 Bosma shaklda – Oylik byulletenlar

"Sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish".

5.1.2.3 Bosma shaklda – Choraklik byulletenlar

Mavjud emas.

5.1.2.4 Bosma shaklda – Yillik byulletenlar

Mavjud emas.

5.1.2.5 Bosma shaklda – Boshqalar

Maxsus foydalanuvchi so'rovlari uchun jadvallar.

5.1.2.6 Elektron shaklda - Byulleten yoki nashrlar

Oylik va yillik jadvallar elektron shaklda.

5.1.3. Ma'lumotlarni e'lon qilish jadvali

Oylik ma'lumotlar 10 ish kunida, yillik ma'lumotlar - hisobot davridan keyin 6 oydan kechiktirmay taqdim etiladi.

5.1.4 Bir vaqtning o'zida e'lon qilish

Har yili ma'lumotlar elektron jadval shaklida davlat organlari va boshqa foydalanuvchilarning so'roviga ko'ra taqdim etiladi.

5.1.5 So'rov bo'yicha ma'lumotlarni tarqatish

Muayyan ko'rsatkichlar so'rov bo'yicha mavjud bo'lishi mumkin. O'zbekiston Respublikasining "Rasmiy statistika to'g'risida"gi qonuni va boshqa me'yoriy hujjatlarga muvofiq statistik ma'lumotlar foydalanuvchilarga ularning so'rovlari bo'yicha belgilangan tartibda taqdim etiladi. Statistik ma'lumotlarni tarqatish yuridik yoki jismoniy shaxslarning yozma so'roviga ko'ra bosma yoki elektron jadvallar ko'rinishida tezkor ma'lumotlarni taqdim etish, shuningdek tomonlarning axborot almashinuvi to'g'risidagi shartnomalariga muvofiq amalga oshiriladi.

5.2 Metama'lumotlar

5.2.1 Konsepsiyalar, statistik qamrov, tasniflar, hisobga olish asoslari, ma'lumotlar manbasi va statistik usullar to'g'risidagi hujjatlar va ma'lumotlarni tarqatish

Statistika agentligining veb-saytida statistik ko'rsatkichlarni shakllantirish va hisoblash bo'yicha uslubiy qoidalar joylashtiradilar.

5.3. Foydalanuvchilarga yordam ko'rsatish

5.3.1 Aloqa bog'lash bo'yicha ma'lumotlarni tarqatish

Agar foydalanuvchilarda savollar bo'lsa, tegishli ko'rsatkichlarni sanoat statistikasi boshqarmasi xodimlari bilan aniqlashtirish uchun zarur ma'lumotlar Statistika agentligining veb-saytida mavjud.

9. Rejalar

9.1 Oxirgi

9.1.1 Takomillashtirish rejasi – Oxirgi takomillashtirishlar

Statistik kuzatuvlar vositalarini (shakl va anketalarni) takomillashtirish.

9.2 Umumiy

9.2.1 Takomillashtirish rejasi – Qisqa muddatli

Statistik kuzatuvlar vositalarini takomillashtirish.

9.2.2 Takomillashtirish rejasi – O'rta muddatli

Statistik kuzatuvlar vositalarini takomillashtirish.

9.3 Moliyaviy

9.3.1 Takomillashtirish rejasi – texnik/moliyaviy ko‘makka talab – Qisqa muddatli

Moliyalashtirish yillik statistika dasturi doirasida amalga oshiriladi.

9.3.2 Takomillashtirish rejasi - texnik/moliyaviy ko‘makka talab – O‘rta muddatli

Moliyalashtirish yillik statistika dasturi doirasida amalga oshiriladi.

Aloqa bog'lash uchun shaxs (shaxslar):

F.I.O.:	Jo'raev Sardorjon Botirovich
Lavozim:	Boshqarma boshlig'i
Bo'linma:	Sanoat statistikasi boshqarmasi
Idora:	O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi
Manzil:	Mustaqillik shoh ko'chasi, 63-uy
Shahar/region:	Toshkent shahri
Mamlakat:	O'zbekiston Respublikasi
Pochta indeksi:	100170
Telefon: mamlakat kodi/shahar kodi/raqam	998-71-202-80-46
Faks: mamlakat kodi/shahar kodi/raqam	
Elektron manzil:	s.juraev@stat.uz